

Před deseti lety přežil žokej Váňa kolizi, při které prošel stádiem klinické smrti. U koní se seznámil s manželkou Pavlou a díky koním žije i ve svých dvaapadesáti letech na plné obrátky. S pěti vítězstvími ve Velké pardubické se stal legendou dostihového sportu a od letošního roku i rekordmanem v počtu startů na Velké. Kdyby jen to: Josef Váňa chce Velkou pardubickou jezdit tak dlouho, dokud na její start nepřivede nejmladšího syna Pepíka...

A photograph showing two jockeys racing horses over a wooden fence. The jockey on the left is wearing a blue helmet and a white jacket, riding a dark brown horse. The jockey on the right is wearing a yellow helmet and a blue jacket, riding a grey horse. The background is a blurred landscape with trees and a clear sky.

Ve znamení

Kvůli našemu časopisu v jednu chvíli všeho nechali, a osedlali kobytku Sixteen (Josef Váňa ml. uprostřed), valacha Pokerfoxe (Josef Váňa st.) a valacha Manou (Pavla Váňová)

FOTO: MARTIN MAŠIN

Josef Váňa: Ke koním jsem slušnější než k lidem

Když jdete na start Velké pardubické, vaše 79letá maminka se prý za vás modlí. Co v těch chvílích ale třeba zrovna letos dělala vaše paní a syn?

Maminka se ani na televizi nedívá a když se jede Velká, vždycky někam uteče. Syn mě do Velké vodil, a tak využil toho, že se dostal na dráhu a utíkal se podívat k Taxisu. Paní, myslím, ani Velkou neviděla, akorát ze záznamu, protože vodila koně Tiziana, který běžel předcházející dostih a vyhrál ho - kůň se po dostihu minimálně hodinu vodí, aby se vydýchal...

Pokud se pohybovala v areálu závodiště, o vašem druhém místě se dozvěděla až z ampliónu?

Nedokážu to říct stoprocentně, protože Tizianův dostih se běžel skoro hodinu před startem Velké. A tak možná, že když se jel hlavní dostih dne, Pavla se dostala někam na tribunu, aby dostih viděla. Dondnes jsem s ní o tom nemluvil. Ani mě to nezajímá.

Někteří sportovci vnímají jako pozitivní motivaci, když se na ně někdo blízký dívá - váš případ to není?

Podívejte, když člověk sedne v parku před Velkou na koně, myslí spíš na závod. Zlomovým okamžikem je nasednutí na koně - atmosféra před nasednutím je daleko víc skličující, proto radši před Velkou jezdím ještě nějaký dostih. V tom fofru před vrcholem dne, kdy vás nejvíc lidí s něčím otravuje, je lepší běžet jiný, méně důležitý dostih, než myslet na ty věci okolo. Bezprostředně před startem člověku běží hlavou možnosti jeho i soupeřů, zkoumá situaci, aby se podařilo co nejlépe odstartovat - proto mně ulít i ten sprostší výraz, který jsem vypustil do televize ve chvíli, kdy se Angličani s horšími čísly začali srovnávat vpředu ("Kurva, angláni, co to má znamenat...!") bylo možno zaslechnout jezdce v televizním přenosu - pozn. aut.). Chci tím říct, že ve chvíli, kdy jste ve vleku okolností, aby všechno klaplo jak má, není šance vnímat diváky ani blízké mezi nimi.

Žijete adrenalinovými okamžiky v dosahu zvířat, kdy jde o život, a tak není daleko k jadrnějším výrazům, kterými se napětí ventiluje. Chápe vás v tomhle směru manželka?

Musím říct, že mě peskuje neustále, protože někdy, když jsem zrovna vzteklej, slovník si moc nevybírám. Za dvacet minut poté je už se mnou ale zase dobře.

Vaše paní je přece z branže, mohla by mít pochopení...

Usměrňuje mě, že bych se měl chovat kultivovaně, hlavně před dětmi, protože o víkendu nám přijíždí jezdit a pomáhat spousta dětí a člověka kolikrát až štve, že mu uletí z pusy, co by uletět nemělo. →

koně

Takže vy synovi tolerujete štvavnější slůvko, když třeba vede koně ze stáje a ten nedbá pokynů?

Kdyby si taktó ulevoval vůči zvířeti, to by bylo špatně. Myslím, že ke koním jsem slušnější než k lidem, a tak bych viděl nerad, kdyby se kluk ke koním choval jinak.

Kdy vás syn rozhodil natolik, že jste neudržel nervy na uzdě?

To je skoro každý den, protože Pepa ve škole exceluje, což myslím ironicky. I v práci u koní dochází furt k přestřelkám, protože chci, aby byl lepší než já a myslím, že na to má, tak jsem na něj asi tvrdší než bych byl na kohokoliv jiného. Nemá to se mnou lehké, ale myslím, že to celkem bere - ví, že to, co mu říkám, dělám jenom proto, abych mu pomohl a ne abych mu ublížil.

Drezúrujete syna i pokud jde o výsledky ve škole? Anebo mu leccos tolerujete, protože víte, že vědec ani doktor z něj nejspíš nebude?

Školu nějakým způsobem zvládnout musí a on na to má, aby ji mohl zvládnout i dobře. Horší věc je, že má v hlavě jen to, že je stejně žokej, půjde jezdit do Anglie a nějaké otravování ve škole nepotřebuje. Teď v době puberty je zvlášť problém ukočírovat ho, aby nebyly průšvihy většího charakteru. Před časem se vrátil z dvouměsíčního pobytu v Anglii, zase tam trochu dospěl, takže jeho přístup třeba k mladým učitelkám je lepší než byl dřív. Věřím, že za rok bude zase ještě o něco lepší. Mám v úmyslu poslat ho do světa, aby se naučil víc, než se může naučit doma a nemyslím jen v dostihovém

Josef Váňa

Narodil se ve Zlíně. Otec instalatér si přál, aby pokračoval v jeho řemesle, šel se ale učit ošetřovatelem a chovatelem koní - dva týdny před závěrečnými zkouškami byl z učení vyhozen, když si to rozděl se spoluučni, kteří obtěžovali dívku jeho srdce. Po vojně se jako pomocný dělník podílel např. na stavbě vysílače na Pradědu. V Jeseníkách žil několik let, působil tam jako člen Horské služby, věnoval se řadě sportů a vítězil v různých mezinárodních závodech Horských služeb. Vystudoval automobilovou průmyslovku a jako strojník lyžařských vleků se dostal k dostihům náhodou, když v jízdě na koni na sebe upoutal pozornost zasvěcených během jedné narozeninové oslavy. Ze státního statku Bruntál - Světlá Hora mu udělali nabídku a v letech, kdy žokejové obvykle končí, on běžel první závody. Přes množství pádů se propracoval k řadě vítězství - prvního ze čtyř vítězství ve Velké pardubické steeplechase s legendárním Železníkem dosáhl v r. 1987, o deset let později zde s Vronským zvítězil popáté. V těle Váni prý není kost, která by nebyla zlomená, od loňského podzimu závodí dokonce s umělým kyčelním kloubem. Největší zdravotní újmu však utrpěl během působení v Německu, kde při dostihu v Baden-Badenu v červnu 1994 spadl z koně a další se po něm "prošel". Zlomené kosti rozdrčeného hrudníku mu odřízly kus plíce, ten se omotal kolem srdce a zastavil je, k tomu zlomená pánev...

Šest týdnů po úrazu už seděl na koni, což lékaři přepisovali zejména jeho buldočí vůli. Z prvního manželství má dnes už dospělého syna, který bydlí ve Žluticích, s otcem byl i během jeho působení v Německu a jistou dobu pracoval ve stájích, které J.V. provozuje.

sportu. Jde o to, aby mu od příštího roku dali licenci. Nemám strach, že by dostihy nezvládl fyzicky, protože když jezdí neregistrované dostihy mezi našima učněma, tak mu to jde. Spíš se bojím, aby už moc nerozl, protože tím přibývá a víte, co to pro žokeje znamená. Žokejové vyššího vzrůstu jako jsou Pepča Bartoš nebo Dušan Andres, pokud mají ujezdit svých 55 až 57 kg, jsou o zelenině vlastně celou sezónou...

U vás se neradujete, jako v některých rodinách, že potomkovi chutná, že roste, sílí a přerůstá rodiče?

Já na něj co chvíli řvu, nežer ty blbče(!). I když samozřejmě chápu, že když roste, tak má hlad. Má období, kdy si to sám hlídá, denně se váží a snaží se o to, aby byl pod 50 kg, ale bohužel to asi nepůjde donekonečna.

FOTO: MARTIN MAŠÍN

FOTO: MARTIN MAŠIN

Josef Váňa mladší: Jednou se vyhraje, jednou spadne

Kdy ti táta nejvíc leze na nervy?

Když dostanu poznámku anebo špatně známky, tak se mu to nelíbí a třeba a mě řve. To nemám rád.

Takže lítají i facky?

To zase ne. Leda, když už je to vážný třeba z chování, to i nějaká ulítne. Ale jinak ne.

Budoucí žokej, který umí disciplinovaně vést nadupaného koně, má problémy s chováním?

Velké. Když já prostě neposedím - furt musím něco dělat, otravovat...

Co se přihodilo naposledy, kdy už táta nezástal jen u slovní domluvy?

Pozvali si ho do školy, protože mu chtěli sdělit, že mně udělou dvojku z chování.

To jsi měl tolik neomluvených hodin?

Ne, to já nemám, do školy chodím pořád. Ale učitelé si na mě stěžovali.

Máš pocit, že si na tebe takříkajíc zasedlí? Anebo pokušení něco vyvést je holt silnější než ty?

Zasednutí na mě asi nejsou. Problém je možná v tom, že když se mně něco nelíbí, řeknu to a na průsvih je zaděláno.

Říkal ti táta, jak ho krátce před zkouškami vyhodili z učiliště? Jak se porval kvůli jedné slečně?

Josef Váňa mladší

Ve třech letech byl poprvé v sedle a jako pětiletý jel svůj první dostih na poníkovi. "Raději bude jezdit s traktorem a makat, než by se učil do školy," říká o něm matka. V únoru 2005 bude mladému Váňovi čtrnáct, ale svými 163 cm už o 1 cm přerostl otce. V jedenácti letech strávil poprvé léto v severní Anglii, v dostihové stáji u města Chaps Town, kam jej otec odvezl, aby získával zkušenosti. Loni jej odtud odvezl předčasně domů, protože se mu nepozdával synův spolubydlící, letos však byl Váňa junior v Anglii na zkušené opět. Požadované zkoušky a kurs má už absolvované, a tak je ctížadostí jeho i otce příští rok poprosit o výjimku, protože licence se udělují od 15 let. S kamarády v Británii se dnes už domluví anglicky, s 16letým bratrem Martinem si v případě potřeby pošlou SMS. "On je dobrodružná povaha a hrrr do světa, celý táta, jsem srozuměn s tím, že po základní škole ho doma neuvídíme," říká na Pepikovu adresu matka. MR

Že se porval, to mně snad říkal. Ale že to bylo kvůli holce, to neříkal.

Kdy naposledy jste si jeli s tátou takhle pospolu na koních jako dnes?

Asi předminulý týden. Šli jsme jenom my dva skákat na Bohuslav, kde jinak pracuje máma.

Když se vrátíte z tréninku, musíš pomáhat ve stájích?

Na práci kolem koní máme zaměstnance. Já chodím do práce třeba tehdy, když jsou lidi ze stájí na dostizích a nikdo tady není, nebo mají volno a tak.

Co máš nejraději, když ti máma po takovém záprahu uvaří?

Zelňačku.

A jak reaguje táta, když si chceš dát nášup?

No, ona mu chutná taky, takže si nechá přidat a já si tím pádem můžu dát taky. Ale když řekne 'nesmíš', tak prostě nesmím. Musím počkat, až odejde od stolu. A pak si dám...

Kdy se ti během pobytu v Anglii nejvíc stýskalo?

Mně se ani moc nestýskalo.

Ani po zelňačce?

No tak to jo. Ale to je asi tak jediný, I to se dalo vydržet.

Táta nepoužívá, jak on říká nákrčák (tj. řemen, kterého se žokej může při chytnutí, aby setrvačností při doskoku neodletěl dozadu a nespádl - pozn. aut.), protože tím by prý připustil, že z koně může taky spadnout. A to si připouštět nesmí a nechce. Tobě taky říká, že nemáš používat nákrčák, aby sis upevňoval sebevědomí? Nebo tě napomíná, že ho nemáš?

Já už ho taky nepoužívám - když jezdím, tak už ho nepotřebuji. Vůbec si na něj nevzpomenu.

V čem chceš být rozhodně jiný nebo lepší žokej než táta?

Ve zvládnání závěrečné roviny. On už je na to docela starší, už to tak nevyjezdí jako ti mladí kluci a mně se právě líbí, jak to jezdí ti mladí kluci, jak pěkně zalehnou... Jako Angličani.

Co je tvým žokejským snem a cílem?

Abych byl dobrý žokej, abych nepadal, abych měl štěstí. Vyhrát Velkou pardubickou bych chtěl ale samozřejmě taky. A liverpoolskou - to by bylo ještě lepší.

Může se vůbec český jezdec dostat k takovému koni a získat takovou praxi, aby byl ve Velké národní v Liverpoolu rovnocenným soupeřem domácím?

Myslím si, že jo. Vždyť tatka ji chtěl taky jet. Ale už je na to moc starší - řek, že už na to kašle.

Je něco, co tě v souvislosti s koňmi nebaví nebo štvě?

Nic, ono to všechno k tomu patří. Jednou se vyhraje, jednou se spadne... ➔

FOTO: MARTIN MAŠIN

FOTO: MARTIN MAŠIN

Pavla Váňová: Foukám rány, žehlím průšvihy

Jak trenérka jízdy na koni a matka v jedné osobě snáší, že syn bere pád z koně a rizika s tím spojená s klidem a samozřejmostí? Máte přece i zkušenost jako žena žokeje, který se po pádu z koně ocitl na hranici smrti...

Je to půl na půl. Pořád to ve mně bojuje. On jezdí víc ve stáji manžela, ta moje leží několik kilometrů odtud, takže spoustu věcí nevidím, což je pro mě asi dobře. Protože kdybych viděla, jak tady Pepu nahání na ty velké skoky, asi bych řvala dost!, zastavte! Ale znáte to: co oči nevidí, srdce nebolí.

Muž prý syna okřikuje, když si chce přidat milovanou zelňačku, protože by ho chtěl v budoucnu vidět na startu velkého dostihového závodu. Jak snášíte tohle?

Já to neřeším. Vždyt my s klukem chodíme každý pátek do cukrárny. V tomhle směru u nás řve akorát táta, protože malý Pepík miluje omáčky, svičkovou, knedlíky... Táta řve: 'Nežer ty knedlíky!' A já říkám: 'Jen Pepíčku jez, seš ve vývinu, tak si pěkně dej...' Jaký bude, taký bude - má třináct a půl roku, tak ho přece nebudu podtrhávat a brzdit ve vývoji.

O pátečních návštěvách cukrárny se hlava rodiny dozví z našeho rozhovoru, nebo o nich ví?

Nevím, co ví - chodíme ještě s kamarádkama z aerobiku, shodou okolností jsou to učitelky od malýho ze školy, a tak

Pavla Váňová:

Když se kdysi ve Světlé Hoře na Bruntálsku učila jezdit na koni, nechala se slyšet: "S tím frajerem Váňou bych v životě nechtěla mít nic společného!" Seznámili se, když měl před rozvodem a dnes je spojují dva synové a firma Jovan (založená půl roku před jeho nejtěžším úrazem) zaměřená na trénink dostihových koní. Právě kvůli této práci se přestěhovali blíž k německým hranicím. Firma sídlící pod kopcem Vladař u Žlutic na Karlovarsku zahrnuje dvě stáje: v Mlýncích, kde se její muž věnuje mladým koním ve věku 2 - 5 let, a v Bohuslavi, kde ona - rovněž držitelka trenérské licence - na starších překážkových koních od pěti let výš učí jezdit malé děti.

během těch schůzek žehlím jeho průšvihy, dáme si něco sladkého a tak. Pepík si dá zákusek občas taky, většinou ale vystačí jenom s nějakým džusem. To by tašku mohlo uklidnit, žejo...

Syn ale povídal, že tuhle jeho kázeňské přestupky řešil otec - vás ale nezmiňoval?

Když dojde k průšvihům, které už neukóčuju, tak na to musí jít táta.

Mohou se vůbec u Váňů o Vánocích dodržovat naše jídelní zvyky, když otec docela úzkostlivě dbá o svoji a synovu životosprávu?

Vánoce se dodržují jako v každé rodině. Je to všechno ve fofru - peče se, vaří se, prostě jako jinde, ale zároveň se i o Vánocích pracuje, protože koně svým způsobem nesenou odkladu - jenom já třeba nejdu výjimečně jednou za rok do práce a dopoledne mě nechají uvařit.

Když řešíte dilema, že si o vánoční servis říká rodina, ale zároveň i koně - kdo má přednost?

To řešíme jednoduše: večer patří rodině a přes den si ošetřím všechno kolem koní tak, abych nezanedbala ani je.

Jak si vysvětlujete, že vaši dva synové jsou tak odlišní, i když vyrůstali ve stejném rodinném prostředí?

No, to mi řekněte? Ten starší je prostě úplně jiný. Odmalička s námi jezdil po světě, do školky chodil v Baden Badenu, ale koně ho jednoduše vůbec nenadchli. Začal dospívat a najednou měl jiné zájmy. Myslela jsem, že by aspoň sem tam s námi taky jezdil na dostihy, ale padl čtrnáctý rok a raději si doma četl nebo později rybařil. Chtěl se vrátit na severní Moravu, kde vyrůstal a kam pak jezdil na prázdniny k babičce. Říkám si, tak je to dobře, je to spravedlivé - jeden je takový, druhý zase makový. →

FOTO: MARTIN MAŠIN

FOTO: MARTIN MAŠIN

Jak mu jeho nepřítomnost s rodiči kompenzujete, když třeba přijede na neděli?

To ještě nemůžu říct, protože tam začal studovat letos v září. Mezitím už byly dvakrát nějaká volna. Jednou byly tři dny volné a on přijel domů. Bála jsem se, že nepřijede, že to na něj bude na pár dní velká dálka, ale on přijel. Na druhé svátky jsme to řešili tak, že malý byl tady s tátou a já jsem jela za tím starším k mým rodičům. Dříve jsem se tam dostala jednou za rok na týden v červenci, protože člověk měl neustále práci a nebyl čas. Takhle budu muset na třídní schůzky, i když je to pět set kilometrů, a zároveň mě to aspoň donutí zajet za rodiči.

Se starším Martinem jsou také problémy?

On je absolutně bezproblémový. Je premiant školy, vyloženě studijní typ. Babička říká: Mám ho tady pár měsíců a absolutně o něm nevím. Já jí říkám: 'babi, já jsem o něm nevěděla šestnáct let.'

Po kom je?

Así po mně. Já jsem byla taky hodná.

Co jste dělala, když byl váš muž letos na startu už své 19. Velké pardubické?

Vždyť já jsem byla na tribuně! Koně z předchozího dostihu jsem odvedla do stáje, protože se už vydýchal a šla jsem se v klidu, ale s nervama dívat.

Když pak doběhl do cíle a dostala jste se k němu, co následovalo: foukání rány, že nevyhrál poštěsté? Anebo radost nad skvělým druhým místem?

Byla jsem nadšená! Ale jinak mě to celkem mívá - ať už by vyhrál nebo byl poslední, jsem ráda, že to přežili a že je všechno v pořádku. Jinak musím říct, že se k němu tak rychle po závodu nedostanu. Oni dojedou, ve schrumáži odsedlávají koně, kolem jsou davy lidí - za ty roky už to znám, vidím ho obvykle až tak dvě hodiny po dostihu. Nechávám ho tam, ať se k němu dostanou lidi, kteří se k němu normálně během roku nedostanou a říkám si, ať si to užijí. Však moje chvíle pak přijde.

Po letošní Velké byl hodně zklamaný...

Já jsem tohle z tribuny neviděla. Lidi ale říkali, že byl v televizi nějaký smutný a to jsem netušila. Naopak jsem si myslela, že je šťastný, že to přeskákal, protože Retriever za sebou neměl plný trénink tak, jak by bylo potřeba - byl předtím zraněný.

Vánoce u Váňů

Nejklidnější období v roce mají Vánoťáci pouze v období mezi vánočními svátky, kdy si vedle bohatě prostřených stolů dovolí i luxus v podobě po "iksté" shlédnuté televizní Popelky. Klid ani o Vánocích však netrvá dlouho: většinou právě mezi svátky řeší koliky svých svěřenců, protože lidé o Vánocích nosí koníkům všelijaké pochoutky víc než jindy... Tradicí na Nový rok je výjizdka rodiny na koních, která končí u kováře na "štamprli" přituknutím s lidmi, s nimiž firma Jovan spolupracuje během roku. MR

Takže když mi říkali, že je manžel smutný, nechtěla jsem věřit a namítala jsem, že to určitě není pravda, že on určitě musí být taky šťastný. Když jsme se viděli za ty dvě hodiny, prám se ho: 'Ty seš smutnej? Ale, ani ne,' odpověděl. A dodal, že ho to jen chvíli drželo, když už měl čelo závodu na dosah... Za těch x roků už vím, že je lepší nechat mu čas na rozdýchání všech těch pocitů a dojmů.

Když se mu před deseti lety stal úraz v Baden Badenu - byl to neklíčovější moment vašeho vztahu?

FOTO: MARTIN MAŠIN

Asi ano. V tu chvíli člověk přemýšlí dál o životě. Neví, co bude, neví jestli bude v práci pokračovat sám nebo bude muset všeho nechat a starat se o děti.

Za jakých okolností jste se tehdy poprvé viděli v nemocnici?

To bylo úplně bezvýsledné. Pustili mně tam, zeptali se, jestli jsem jeho žena, podívala jsem se na něj a otočila jsem se k odchodu. To není on, povídám. Celý byl fialový, nafouklý, jako by měl každou chvíli prasknout, tak byl plný vody. Upozornili mě, že jde opravdu o mého manžela. Absolutně jsem totiž nevěřila. Lůžko se s ním všelijak přetáčelo, snad aby krev mohla proudit a neměl proleženiny, seděla jsem tam ani nevím jak dlouho, tekly mně slzy, až jsem pochopila, že to tedy snad přece jen bude on.

Taková havárie se může stát při dostihu kdykoliv. Zneklidňuje vás to, nebo máte i v důsledku této zkušenosti vyšší práh imunity proti strachu?

Člověk si samozřejmě občas uvědomí víc, že se takového něco může stát. Snažím se ty myšlenky odhánět a uklidňujeme mě, že už si dnes nesedá na koně, kteří jdou skákat poprvé - na to už má mladé kluky.

Když ležel v nemocnici, mohla jste v souvislosti s jeho zdravotním stavem něco ovlivňovat?

Doktoři chtěli, abych u něj byla co nejvíce. Když byl v kómatu, stále mě vybízeli, ať mu povídám. Tak jsem tam seděla a povídala úplně nesmysly. Že přišlo a králíky smetla povodeň a podobné věci. Když byl při sobě a znovu jsem mu chtěla líčit, co se stalo, upozorňoval mě, že to všechno ví. Že už všechno slyšel o tom, jak přišla povodeň a co udělala s králíkárnou. Zajímavé taky bylo, jak začal sám bojovat, když se probudil. Začal řvát, že chce do Česka, že musí začít chodit a něco dělat... Pak to vzal do vlastních rukou a začal věci dirigovat sám. A když už byl v Praze na Bulovce, dojížděla jsem tam každý den. Brzo ráno

Jak žijí

Rodina bydlí v bytě na patře provozních budov mlyneckých stájí, které nechal postavit karlovarský podnikatel Antonín Turecký, kde jsou Váňovi v podnájmu. Ve všední den vstávají kolem půl sedmé, pozdě v noci přebírají kamióny s koňmi, které se vrací z dostihů v zahraničí. Víkendy před začátkem sezóny patří k ještě vytiženějším dnům než jsou ty všední, v sezóně patří víkendy závodům. Rodina je celoročně v bezprostředním dosahu koní (kolem 60) konfrontována povinnostmi, které musí spolu se zaměstnanci firmy (10 lidí) plnit bez ohledu na den či roční období. Nedaleko od současného bydliště si nechávají stavět dům a od jeho budoucí paní se bez jakékoliv hořkosti v hlase dozvíme, že za 17 let rodina ještě nikdy nikde nebyla pospolu na 14denní dovolené. Režim jejich práce to za stávajících okolností prostě neumožňuje. MR

FOTO: MARTIN MAŠIN

jsem si udělala práci, před obědem jsem vyrazila za ním a do večera jsem tam zůstala. Jeho jsem vyhodila z lůžka, natáhla jsem se a usnula. Mezitím si přečetl noviny a tak. Večer jsem jela domů a druhý den jsme si to zopakovali.

Co máte na svém muži nejraději?

Je s ním sranda. My už ho všichni známe - on je totiž hrozný cholerik a lidí, kteří ho neznají, se ho bojí. V jednu chvíli udělá hrozný kravál - my ho necháme vykřičet -, ale pak je naprosto klidný a vůbec neví, o čem mluvil. Zatímco cizí lidé pak mají tendenci pro jistotu ještě půlhodinu po jeho hrůze stát v pozoru.

Není mezi vámi v sedle rivalita?

Každý máme jednu stáj, a tak si samozřejmě trochu konkurujeme, protože se oba snažíme dělat práci co nejlíp. Ale díky tomu jsou zase výsledky.

Je to tak lepší, než kdybyste spolu byli v jedné stáji?

Takhle, každý zvláště, jsme tři roky. A můžu říct, že je to úžasné. Působili jsme i v jedné stáji a za moc to nestálo. Někomu chtěl vynadat a nakonec vždycky vynadal mně (směje se - pozn. aut.) Muselo se vynadat někomu konkrétnímu, tak jsem za to mohla já. Teď se třeba potkáme na Vladaři, oni - mlynečtí, my - bohuslavští, řekneme si dobré ráno, zamáváme si a je to úplně super. Samozřejmě, že krizové situace, když přijdou třeba úrazy koní a tak, hledáme řešení společně.

Jak ze sebe dostáváte napětí, které vás muž ventiluje?

Hodně v sobě emoce dusím a to je zřejmě špatné. Jenže coby ženská musím děti, které mám v Bohuslavi na starost, k něčemu vést. Nemohou mě tam slyšet mluvit vulgárně, aby to neopakovaly a neřvaly na koně taky tak. Je to hrozná psychická vypětí. Ale čtyřikrát týdně chodím na aerobik. Tam se odreaguju.

V poslední době se stupňují nářky žen na muže a ti své tradiční role raději přenechávají ženám, protože nejsou ochotni vyvinout takové nasazení jako ony. Taky vnímáte tento rozpor?

Doma to necítím, protože mám chlapa, který je prací posedlý. Spíš ho musím brzdit. Nebo se mně stává, že mezi dětmi, koňmi a domácích potřebuji taky někdy vydechnout. Přijdu domů, dám si kafe a náhle slyším tátu, jak se řítí po schodech divokým krokem. Najednou mám vedle něj pocit, že musím stále něco dělat. On si nesedne, pořád něco dělá, a tak i mně je hrozně hloupé si vydechnout. V neděli třeba řekne: 'Proč s námi nejedeš do Chuchle?' Já ale vím, že doma čeká hromada prádla a jiné práce, a tak nejedu. V podstatě jsem ale šťastná, když není doma, protože mám svůj klid a pohodu.

Rostislav Zeman

MODERNÍ RODINA / Mimo záznam

K Váňům na samotu Mlýnce jsme přijeli podzimního odpoledne s vědomím, že rodina bude i během naší návštěvy v jednom kole. Syn Pepík se zrovna vrátil vyhladovělý ze školy ve Zlutičích. Otec Josef řešil provozní záležitosti rodinné firmy Jovan a mezi několika telefonáty absolvoval jeden zvlášť důležitý, který byl impulsem k tomu, že rozhovor v jistou chvíli přerušil. Omluvil se a odjel převzít dva nové přírůstky, které do stáji Jovanu směřovaly z Německa. Matka Pavla chystala synovi zeleninový salát, a protože ze stáji v blízké Bohuslavi přijela domů i kvůli nám o něco dříve, chtěla trochu uklidit, dát do pračky nahromaděné prádlo apod. Do toho ale přišla esemeska od staršího syna Martina, toho času studenta gymnázia v Bruntále, na niž bylo třeba reagovat telefonátem. A my jsme naléhali, aby rodina všeho nechala, převlékla se do "žokejského" a předvedla se v akci na koních, protože soumrak se neúprosně blížil. Fotky si vychutnejte, stejně jako jsme si my užívali jejich zrod, protože takto pospolu si jezdecká část rodiny Váňových nevyjela už hodně dlouho. Snad jedině na Nový rok... Ostatně pospolu nebyli ani při našem povídání. S otcem, synem i matkou jsme hovořili samostatně, a tak jsme kladli i otázky, na které by před ostatními členy rodiny možná odpovídali jen s velkým sebezapřením. MR